

Toda z lažmi se ljudstvo ne izobrazuje, in tisti, ki danes vsiljujejo lažnjivega „Slovenca“ in „Domoljuba“ ljudstvu, varajo sami sebe, če mislijo, da ljudstvo ne izpoznava lažnjivih zapeljivcev.

Čebelarski shod je bil v nedeljo 3. t. m. na Grahovem ob Bači v šoli. Predaval je čebelar-strokovnjak, tovariš A. Likozar iz Ljubljane. Shod je bil prav dobro obiskan. Udeležilo se ga je tudi 14 tovarišev, dva sta prihitela celo iz daljnega Cerknega. Vesel pojav je, da se tudi koleginje zanimajo za gospodarstvo. Prišli sta na shod dve „čebelarki“. — Na predlog tovariša Kašče iz Tolmina se je ustanovila podružnica „Čebelarskega društva“, in sicer za tolminski in cerkljanski sodni okraj. V odbor so bili izvoljeni: predsednik Fr. Kokošar na Grahovem, podpredsednik Fr. Kokola, nadučitelj Podbrdom, tajnik Josip Prijatelj, nadučitelj na Grahovem, blagajnik Fr. Kašča, nadučitelj v Tolminu in za odbornika Anton Krajnc na Ponikvah in Ivan Leban na Kneži.

Roditeljski sestanek bo v nedeljo, dne 17. maja ob 3. uri pop. v St. Vidu na Dolenjskem v šoli. Dnevni red: 1. Zakaj škoduje slabo vedenje učencev zunaj šole tudi staršem. Poroča c. kr. okr. šol. nadzornik g. Ljudevit Stiasny. 2. Škodljivost opojnih pijač (združeno s skiptičskimi slikami). Poroča c. kr. okr. šolski nadzornik g. Ljudevit Stiasny. 3. Zgodbe novega testamenta (združeno s skiptičskimi slikami). Poroča g. katehet Jernej Kovič.

Drugi roditeljski sestanek v Begunjah pri Cerkljici. Dne 26. aprila je bil v Begunjah pri Cerkljici drugi roditeljski sestanek. Šolska soba je bila polna samih staršev vsolanih in nevsolanih otrok. Posebno častno so bile zastopane matere. Tov. nadučitelj M. K a b a j je predaval o temi „Pokoščina je vir sreče“. Starši so z veliko pazljivostjo poslušali 1½ ure dolgi govor. Po končani razpravi so navzoči starši enoglasno in z navdušenjem sprejeli predlog predavatelja, da naj bodo v bodoče poučna predavanja tudi za mladeniče in dekleta ter predavanja tudi iz raznih kmetijskih strok. Jako zadovoljni in hvaležno podarši roke predavatelju so se starši razšli. Govor se odpošlje „Domačemu ognjišču“.

Prošnja. Za praktični del knjige „Šola in dom“ mi je treba doneskov onih gg. tovarišic in tovarišev, ki so obravnavali kakšno pedagoško temo na roditeljskem sestanku. Zato prosim gg. predavatelje, da mi blagovolijo priposlati rokopise vsaj do 15. junija t. l. — Z ozirom na namen knjige bodo gg. tovariši tej prošnji gotovo ustregli, za kar se jim že vnaprej prav srčno zahvaljujem. — Dragotin Pribil, c. kr. šolski nadzornik v Krku (Veglia) Istra.

Na novostanovljeni trirazredni ljudski šoli v Igavasi se razpisujejo nadučiteljsko mesto in dve učni mesti s sistemizovanimi prejemki in prostim stanovanjem v stalno nameščenju.

Jubilejske ustanove za otroka. Občinski svet v Poljski Ostravi je soglasno sklenil, da ustanovi ob cesarjevem jubileju dekliško industrijsko šolo in občinsko bolnišnico za siromake. Občinski svet v Moravski Ostravi pa zgradi zavetišče, namenjeno zanemarjeni mladini, in občinski urad za obrambo otrok.

Krožek pri D. M. v Polju ima majnikov sestanek dne 14. t. m. na Vevčah, v gostilni Avg. Kuharja. Tovariši in tovarišice udeležite se ga polnoštevilno. Veselilo pa nas bo, ako nas obiščejo tudi sosedje.

Za slovenskega nadučitelja na Zidanem mostu. „Narodna stranka“ je sklicala v nedeljo na Zidanem mostu javen ljudski shod, na katerem se je mislilo obravnavati vprašanje o imenovanju novega tamkajšnjega nadučitelja. Ker je okrajno glavarstvo ta shod prepovedalo, je bil sklican zaupni shod, ki so se ga udeležili narodnjaki in socialni demokrati. Dr. Gvidon Sernee je govoril o deželnozborni volilni reformi. Po kratki debati je bila sprejeta resolucija za uvedbo splošne in enake volilne pravice. O učiteljskem vprašanju na Zidanem mostu sta govorila dr. G. Sernee in M. Čobal. Shod je soglasno sprejel resolucijo, v kateri se zahteva, da se mora brezpogojno imenovati na Zidanem mostu za nadučitelja Slovenca in da je treba šolo razširiti v štirirazrednico.

Ciril-Methodovi šoli na Čresu je priznana pravica javnosti.

Avancement uradnikov in vojakov. Pri uradnikih gre navadno po vrsti. Koncipist je večkrat marljivejši kakor njegov načelnik, da postane kmalu komisar; načelnika pa narede za svetnika, četudi morebiti ne dobi tako dobre kvalifikacije, kakor je zaslužil njegov koncipist. Tu odločujejo službena leta. Enako se postopa pri vojakih. Izjeme so navadno le v vojni, kjer povisajo izredno junaka, ki izpuli sovražniku zastavo ali kanon! — Kako pa je pri učiteljstvu? Kdo to ve? Ali je tu res merodajna samo politika? — Mari ni to prokletstvo?

Najboljše sredstvo proti ščurkom. Kdor ne verjame, naj poizkusi to-le: Vzemi lavor ali večjo skledo vrzi noter nekaj jabolčnih olupkov ali tanko narezane čebulje ter prilij malo vode. Ob robu sklede pa prisloni naokolo tanke trske tako, da ne sežejo čez rob. Ako to napraviš zvečer, imaš zjutraj obilni lov. Živali je pa treba še s kropom popariti, drugače zopet ožive in se razlezejo. Ako to ponavljaš večer za večerom, boš kmalo decimiral ta nadležni mrčes.

Razgled po šolskem svetu.

— **Na dunajski politehnik** je bilo v zimskem semestru 1907/08 rednih 2731 in 170 izrednih slušateljev. Vseh dijakov na 7 avstrijskih politehnikah je bilo v minulem semestru 9736. Na višji poljedelski šoli na Dunaju je bilo pa upisanih 747 slušateljev. V zimskem semestru 1906/7 jih je bilo samo 664.

— **Novo vseučilišče v Švicl.** Curiški kanton je te dni dovolil 4 in pol milijona frankov za ustanovitev še enega vseučilišča v Švicl. Neki bogataš je daroval 250.000 frankov za podporni fond vseučiliških profesorjev.

— **Italijani zahtevajo italijansko medicinsko fakulteto na Reki.** Občinski svet reški je soglasno sklenil, da naprosi ogrsko vlado, naj ustanovi na Reki italijansko medicinsko fakulteto. Šolski svet je priporočal prošnjo in izvolil odbor, ki izdelaj organizacijski statut za nameravano fakulteto.

— **Odlikovana učiteljica.** Papež je predsednici I. društva katoliških učiteljic, nadučiteljici Karolini Ambrosovi, podelil častni križec pro ecclesia et pontifice. — Ravno tak križ je dobila zagrebška nadučiteljica Marija Jambrišakova.

— **Šolstvo na Balkanu.** „Učiteljski glas“ prinaša to-le statistiko o balkanskem šolstvu: Na Romunskem pride ena ljudska šola na 82 km² in 2800 prebivalcev; v Srbiji na 42 km² in 1230 prebivalcev; na Bolgarskem na 27 km² in 1102 prebivalca; v Črni gori na 70 km² in 1900 prebivalcev; v Bosni je šolstvo najmanj razvito. Tam pride ena šola na 145 km² in 4289 prebivalcev.

— **Izključena iz vseh šol celega okraja.** „Pravo Lidu“ piše, da so učenko ljudske šole Ano M. v Čeških Budjejevicah izključili iz šol celega okraja, ker nikakor ni hotela k izpovedi, ker so ji bila stavljena vprašanja tako gnusna, da jih ni mogla ponoviti.

— **Stoti semester** zaprične z letošnjim letnim semestrom profesor na bogoslovni fakulteti inomoškega vseučilišča, jezuit dr. Hugo Hurter.

Z gospodarskega polja.

— **O setvah** poroča poljedelsko ministristvo od srede aprila, da so po državi splošno ugodno prezimile; vendar kaže rž ugodneje nego pšenica. Tudi zimski ječmen je dobro prezimil. Istotako splošno tudi hmelj, sadno drevje in vinska trta.

— **Štrajk poljskih delavcev na Ogrskem.** Iz Budimpešte javljajo, da namerava socialni demokrati za žetve uprizoriti štrajk poljskih delavcev, ako ne pride do žetve načrt volilne reforme pred zbornico.

— **Novo slovensko trgovsko podjetje v Trstu.** Nekateri podvzetni in neumorni trgovci so ustanovili veliko spedijsko komisionalno družbo „Balkan“ s sedežem v Trstu, ki namerava voditi in organizirati trgovino v slovenskih rokah. Nadejati se je, da se interesi z navdušenjem in zaupanjem zavzamejo za to čisto jugoslovansko zadrugo, ki obeta vzcveteti do krepke gospodarske organizacije. To novo podjetje prične poslovati že s 1. julijem t. l.

— **Ogrska vlada zgradi 4000 delavskih hiš v Budimpešti.** „Pesti Hirlep“ javlja, da je ministrski predsednik sporočil županu Barezju, da namerava vlada zgraditi v prestolnici 4000 delavskih hiš. Mestni zastop je izjavil, da stavi v dobi 40 ali 50 let vladi potrebna zemljišča na razpolago pod pogojem, da si pridrži lastninsko pravico.

Raznoterosti.

× **Pijevo društvo** za razširjenje katoliškega tiska ima sedaj 442 krajnih skupin z 84.000 člani.

× **Koliko prihranijo Italijani v Švicl.** Italijani iz Italije in južne Tirolske, ki delajo v Švicl, pošiljajo glasom švicarskih podatkov v svojo domovino na leto okroglih 18 milijonov frankov.

× **Pesniku Heineju** postavijo v Hamburgu na Nemškem spomenik. Nabranih je doslej okrog 50.000 K, zato se bo kmalu postavil spomenik temu največjemu nemškemu liriku.

× **Važen svetovni dogodek — nova oblika Viljemovih brk!** Kakor poroča berlinska „Tägliche Rundschau“, je nemški cesar dal svojim brkam novo obliko. Odrekel se je namreč visoko gor navitim konicam in nosi sedaj brke, navite vodoravno. List ve celo poročati, da sta pristriženi konci brk sicer še obrnjeni malce navzgor, ampak le v jako topem kotu; koliko stopinj iznaša kot, ne zna pa še povedati. O vzroku te epohalne reforme Viljemovih brk pa poroča neka korespondenca sledeče: Ob prižiganju cigarete si je cesar zasmodil levo konico svojih najvišjih brk, zaradi česar je moral po zakonih simetrije postati tudi desna konica žrtev brivčevih škarij. Sila pač kola lomi. Soproga cesarica da je bila kar navdušena na novi obliki brk njegovega veličanstva. „On“ se je dal — niti ni treba omenjati — že fotografirati z reformnimi brkami. — Svetovne brzozjavne žice poročajo širom sveta to senzacionalno vest. Seve, da ne bo manjkalo občudovalcev in posnemalcev re-

formiranih najvišjih brk; romantičnim konservativcem pa se bo Viljem z vodoravnimi — bognejmorda z ogrskim biksom namazanimi — brkami vkljub rešenemu „topemu kotu“ zdel kakor Benetke brez Kampanila. — Kateri Jeremijaš pa naj sedaj opeva obup fabrikantov brkovpenjača „Es ist erreicht!“? — Šalo na stran: dogodek je političke in ekonomske važnosti!

× **Vseslovanska sokolska zveza** se je nedavno temu osnovala na Dunaju. Pristopili so zvezi Čehi, Hrvati, Srbi, Slovenci in Bolgari. Za starešino je izvoljen Čeh dr. Schreiner, drugi starešina bo Hrvat.

× **Najmanjši vojak francoske vojske** je Marcel Lollier, ki je visok 125 cm. Na Francoskem pri asentiranju zdaj ne gledajo na visokost človeka, ampak le da ima 50 kilogramov teže.

× **Slovensko društvo v Zagrebu.** Slovenci, nastanjeni v Zagrebu, so osnovali svoje društvo „Lipa“. Vlada je potrdila pravila.

× **Največja stavba na svetu.** Inženir Tournay je dobil od bruselskega razstavnega odbora dovoljenje, da zgradi do leta 1910 stolp, visok 400 metrov. Proračun je določen na 1.200.000 frankov.

× **Osem potopljenih bojnih ladij,** španskih in inozemskih, ki jih je leta 1676. francosko brodogradje potopilo v palermkem zalivu na Siciliji, bodo dvignili iz morske globine. Na ladjah je 300 topov in 8 ladijskih blagajnic. Podjetniki so dobili od italijanske vlade dovoljenje za to dvignjenje in bodo vkljub ogromnim stroškom še vedno imeli 4 milijone frankov dobička.

× **Gospa Toselli.** Milanski „Il Tempo“ poroča iz Florence: Gospa Toselli je zapustila svojega soproga ter s pisateljem Hencourjem odpotovala v inozemstvo.

× **7000 žab za uničevanje mušic.** Vas Finkenkrug na Pruskem je imela doslej toliko mušic, da je bil vsak razvoj te vasi skoraj povsem nemogoč. Občinski svet si je izmislil originalno sredstvo. Naročil je 7000 žab, ki jih položi v tamošnje vode.

Zahvala.

Podpisano vodstvo izreka tem potem najiskrenejšo zahvalo vsem onim, ki so pripomogli, da je slovensko-štajerski učiteljski praznik na letošnji velikonočni ponedeljek uspel v vsakem oziru tako nepričakovano lepo in sijajno.

Hvala presrečna obema predavateljema na obnem zboru gospodoma dr. Fr. Ilešiču in Ljudevitu Černeju na temeljiti in zanimivi razpravi.

Posebno hvalo smo dolžni vsem sodelujočim pri koncertu: v prvi vrsti neutrudnemu pevovodji g. Rajkotu Vrečer, izborni glasovirski igralci gospici Schreinerjevi, našemu priznanemu goslarju g. Fran Serajniku, solistinji gospici Drobničevi in baritonistu g. Schneiderju — nadalje vsem cenjenim pevkom in pevcem.

Hvaležni pa smo tudi celjskim tovarišem, zlasti rediteljem gospodom Žagerju, Krajncu in Voglarju, kakor tudi g. Gradišniku, ki je blage volje prepustil sobe v okoliški šoli za pevske vaje.

Zahvaljujemo pa se srčno tudi vsem govornikom in zastopnikom akademskih društev pri ustanovnem shodu „Zveze narodnih društev“.

Hvala gre tudi vsem dragim gostom na obnem zboru in obiskovalcem koncerta, zlasti predsedniku „Zaveze avst. jugoslov. učit. društev“ g. Jelencu, dež. poslancu in uredniku Učit. Tovašiša in Zvončka g. E. Ganglu, ljubljanskemu mestnemu odborniku, predsedniku ljubljanskega učit. društva in uredniku g. Jakubu Dimniku, ravnatelju Schreinerju; g. dr. Kukuvcu na govoru, zastopnikom žurnalistike in vsem onir, ki so naše pririditve pozdravili brzozjavno ali pismeno in slavni celjski posojilnici za prepustitev prostorov v Narodnem Domu.

Za vodstvo „Zveze slov. štajerskih učiteljev in učiteljic“:

Ig. Šijanec, tajnik Fran Koček, predsednik.

Uradni razpisi učiteljskih služb.

Kranjsko. 103 1—1

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani razpisuje službo učitelja oz. nadučitelja na enorazredni ljudski šoli na Muti, ki jo namerava razširiti v mešano dvorazrednico. S to službo so združeni prejemki, katere imajo na Štajerskem učitelji-voditelji na dvorazrednih ljudskih šolah I. razreda. Poleg tega prosto stanovanje, eventualno stanarino v znesku 300 K. Prednost imajo tisti prosilci, ki so večji delovanja na šolskem vrtu. Službo je nastopiti po počitnicah. Tozadevne prošnje, opremljene s potrebnimi dokazili naj se pošljejo do 31. maja t. l. na družbeno pisarno v Ljubljani.

Št. 382. 104 1—1

Na dvorazredni ljudski šoli v Trnju se razpisuje s tem nadučiteljsko mesto v stalno nameščenju.

Pravilno opremljene prošnje naj se predlagajo semkaj predpisanim potom do 31. junija 1908.

Prosilci, kateri v kranjski javni šolski službi še niso stalno nameščenji, morajo z državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo popolno telesno sposobnost za šolsko službo.

C. kr. okr. šolski svet v Postojni, dne 1. maja 1908.

Št. 1260. 105 1—1

Na trirazredni ljudski šoli v Dolenji vasi pri Ribnici se razpisuje v stalno nameščenju nadučiteljsko mesto s postavnimi prejemki in s vžitkom prostega stanovanja.

Prosilci, ki v kranjski javni šolski službi še niso stalno nameščenji, morajo z državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo popolno telesno sposobnost za šolsko službo.

Pravilno opremljene prošnje naj se službenim potom tuuradno predložijo do 7. junija 1908.

C. kr. okr. šolski svet v Kočevju, dne 1. maja 1908.

Št. 1210. 106 1—1

V novomeškem okraju se razpisujeta v stalno nameščenju nadučiteljsko mesto na dvorazredni ljudski šoli v St. Petru in učno mesto na dvorazredni ljudski šoli v Brusnicah.

Pravilno opremljene prošnje naj se službenim potom semkaj vlagajo do 30. maja 1908.

C. kr. okrajno glavarstvo v Rudolfovem, dne 2. maja 1908.

Štev. 157. 102 (3—1)

Oznanilo.

Vsled odredbe c. kr. ministrstva za uk in bogočastje se bode na c. kr. umetno-obrtni strokovni šoli v Ljubljani

od 15. septembra do 1. oktobra t. l.

vršil kurz za izobrazbo učiteljev obrtno-trgovskih predmetov na obrtnih nadaljevalnih šolah.

Število udeležencev je omejeno na 20 slušateljev. Vsak izvenljubljski obiskovalec dobi od imenovanega ministrstva podporo 30 K.

Zglaševanja za udeležitev kurza je poslati najkasneje do

10. junija t. l.

neposredno podpisaneemu ravnateljstvu.

C. kr. ravnateljstvo umetno-obrtno strokovne šole v Ljubljani

dne 25. aprila 1908.

Dr. Ed. Volčič v Novem mestu (Kranjsko)

je uredil ter dobivajo se pri njem in pri vseh knjigo-101 12 1 tržih naslednje pravne knjige:

1. **Civilnopravni zakoni** (IV. zvezek Pravnikeve zbirke) z obširnimi slovenskim in hrvatskim stvarnim kazalom, obsegajoči XII in 909 strani. 1906. V platno vezana knjiga . . . . . K 8—

2. **Odvetniška tarifa**; določila o rabi hrvatskega in slovenskega jezika pred sodišči; sodne pristojbine, s stvarnim kazalom (20 tabel). 1906. Broširano K 1—80

3. **Zakoni o javnih knjigah**, zemljiških itd. (V. zvezek Pravnikeve zbirke) z vsemi predpisi, ki so z njimi v zvezi, s stvarnim kazalom v hrvatskem in slovenskem jeziku, z vzorci knjižnih prošelj in vpisov. 1906. Knjiga v dveh delih, skup 618 strani. Mehko vezana knjiga . . . . . K 5—60

popolno v platno vezana . . . . . K 6—
Ponatis iz knjige, navedene v točki 3.:

4. **Vzgladi predlogov, sklepov in vpisov** za zemljiško knjigo; dotična kolkovina in vpisnina. Broširano . . . . . K 1—

5. **Kolkovina in vpisnina** pri zemljiški knjigi. Stenska tabela na močnem papirju. . . . . 60 h.

Dalje od „Poljudne pravne knjižnice“, ki jo izdaja društvo „Pravnik“.

Zvezek I. **Zakon o dovoljevanju poti za silo**, s pojasnili in vzorcom prošnje. 1907. Mehko vezano . . . . . K —40

Zvezek II. in III. **Predpisi o železniških in rudniških knjigah**. 1908. Cena mehko vezani knjižici . . . . . K —80

Zvezek IV. in V. **Pristojbinske olajšave ob konverziji terjatev**. 1908. Knjiga potrebna posebno posojilnicam in denarnim zavodom sploh. Mehko vezana knjiga . . . . . K —80

Zvezek VI.—X. **Predpisi o razdelbi in uredbi ter o zložbi zemljišč**. 1908. Mehko vezano . . . . . K 2—

Pripravlja se: Zvezek XI. in XII. **Predpisi o poljski okvari**. 1908. Mehko vezano . . . . . K —80

Ako ni dogovorjeno drugače, se pošiljajo knjige s pošto proti poštnemu povzetju, tako, da se k navedenim cenam priračunijo le rešenični in poštni izdatki; pri naročilih do 2 K je najceneje, ako se pošlje naprej kupnina in 10 vin. poštnine v gotovini ali poštinih znakah.

Naprednemu učiteljstvu!

Vsako bodi naročnik „Zavezinih“ listov, ki so:

Učiteljski Tovariš

Popotnik Zvonček

Domače ognjišče.

Ozirajte se na tvrdke, ki objavljajo svoje oglase v Učiteljskem Tovarišu.